

Maj 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Edyta Dąbrowska
2. Marta Marzena Sosnowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

<http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

3. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: maj 2010r. – maj 2011r. (w mln zł, w cenach bieżących).

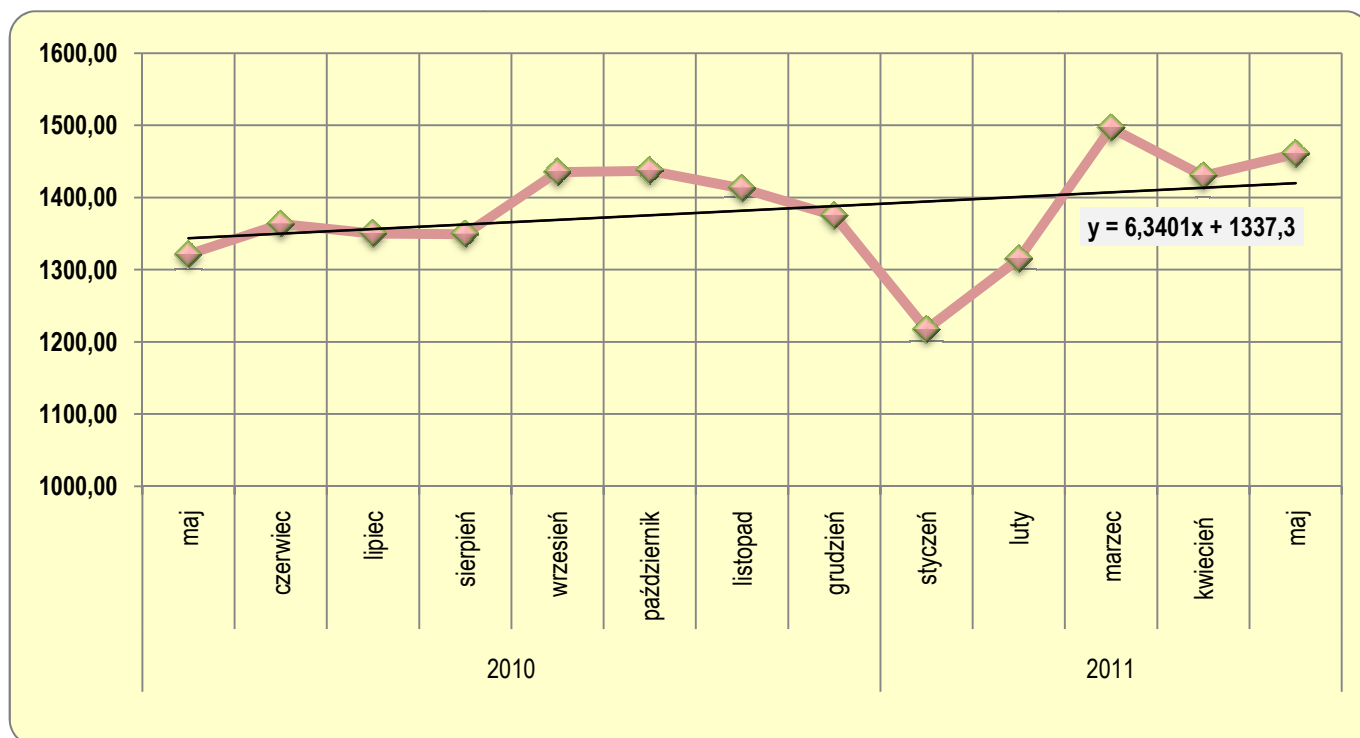

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	.	410,0	602,5	941,0	.
	Polska	14 797,6	34 452,8	55 422,8*	89 236,8	15 229,3
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 462,1	14 851,0	21 444,4	29 420,5	6 880,0
	Polska	457 778,6	956 711,8	1 472 871,0	2 029 730,8	512 781,6
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	7 291,3	14 438,7	20 717,9	28 513,0	6 690,6
	Polska	434 978,4	906 115,1	1 391 377,5	1 922 051,9	485 532,3
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	164,8	441,6	657,1	863,8	157,5
	Polska	21 020,9	47 408,6	75 421,8	10 2018,2	26 443,3
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	170,8	412,4	733,7	922,8	190,0
	Polska	22 827,2	50 575,7	81 117,1	107 488,5	27 296,4
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	126,2	335,9	614,5	770,5	143,7
	Polska	18 280,4	41 808,4	67 534,4	89 445,5	21 956,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	2,3	2,8	3,4	3,1	2,8
	Polska	5,0	5,3	5,5	5,3	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	1,7	2,3	2,9	2,6	2,1
	Polska	4,0	4,4	4,6	4,4	4,3

*Dane zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej publikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V 2010	IV 2011	V 2011
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	89 275	90 455	90 594
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	71 026	71 559	71 647
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 321,1	1 429,8	1 460,4
	Polska	76 869,0	86 563,5	88 339,1
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	171,0	151,0	195,8
	Polska	5 994,8	5 912,2	7 454,5
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (w mln zł)	588,7	612*	609*
	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	98,5	101,9	99,5
	Polska (poprzedni m-c=100)	103,1	102,3	98,9

*Miernik wyliczony na podstawie sprzedaży detalicznej towarów w maju 2010r. Urząd Statystyczny w Białymstoku od 15 kwietnia 2011r. nie udostępnia danych bezwzględnych w zakresie sprzedaży detalicznej, stąd wyliczenia własne mają charakter szacunkowy. Dane zaokrąglono do liczb całkowitych.

Komentarz:

PODLASKIE OBSERWATORIUM RYNKU PRACY I PROGNOZ GOSPODARCZYCH

www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Majowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym (tabela 1) były komentowane w „Indykatorach Podlaskiej Gospodarki” za kwiecień 2011r. Niniejsze Indykatory zawierają komentarz do wskaźników prezentowanych w ujęciu miesięcznym (tabela 2).
- W maju 2011r. liczba podmiotów gospodarczych działających na regionalnym rynku wzrosła do poziomu 90594 jednostek. Była ona wyższa o 1319 jednostek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego i o 139 jednostek w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W strukturze przedsiębiorstw dominują przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne, które stanowiły w maju 2011 r. 79,1%. Zwiększona skłonność do zakładania firm przez osoby fizyczne wpłynęła na ogólny wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. Podmiotów tych było w maju br. o 88 jednostek więcej niż w kwietniu br. i o 621 jednostek więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.
- W zakresie produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano wzrost zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca (+30,6 mln zł w cenach bieżących) jak i do maja ubiegłego roku (+139,3 mln zł w cenach bieżących).
- W porównaniu do ub. miesiąca zanotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 44,8 mln zł (w cenach bieżących). Porównanie dynamiki produkcji budowlano-montażowej do roku ubiegłego daje gorszy wynik. Tutaj również zanotowano wzrost ale mniejszy, o 24,8 mln zł (w cenach bieżących).
- Sprzedaż detaliczna towarów w maju 2011r. w stosunku do ub. miesiąca nieco wyhamowała - zanotowano spadek o 3 mln zł. Biorąc jednak pod uwagę wskaźnik ubiegłoroczny - wzrosła o 20,3 mln zł.

Majowe indykatory w Polsce

- Pozytywne symptomy zanotowano w przypadku produkcji sprzedanej przemysłu. Jej sprzedaż była wyższa niż w maju ub. roku o 1775,6 mln zł (w cenach bieżących), a relacji do kwietnia br., aż o 11470,1 mln zł - (w cenach bieżących).
- Notowany wzrost produkcji budowlano, adekwatny do sezonu wzmożonych prac w budownictwie, wyniósł 1459,7 mln zł. w odniesieniu do maja ub. roku, a w relacji do kwietnia br. o 1542,3 mln. zł.
- W zakresie sprzedaży detalicznej towarów, zanotowano spadki. W maju 2011r. wskaźnik dynamiki wyniósł 98,9, co oznacza, że w relacji do ub. miesiąca sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących) spadła o 3,4 pkt. procentowego. Jeszcze wyższy spadek zanotowano w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, o 4,2 pkt. procentowego.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentację projektową – kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
- *Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
 - pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
 - koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
- Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennne) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. Biuletyn Statystyczny, nr 5 (643), GUS, Warszawa 2011.
2. Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.
3. Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 5/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.
4. Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2008.
5. www.stat.gov.pl.

4. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: maj 2010r. – maj 2011r. (w zł)

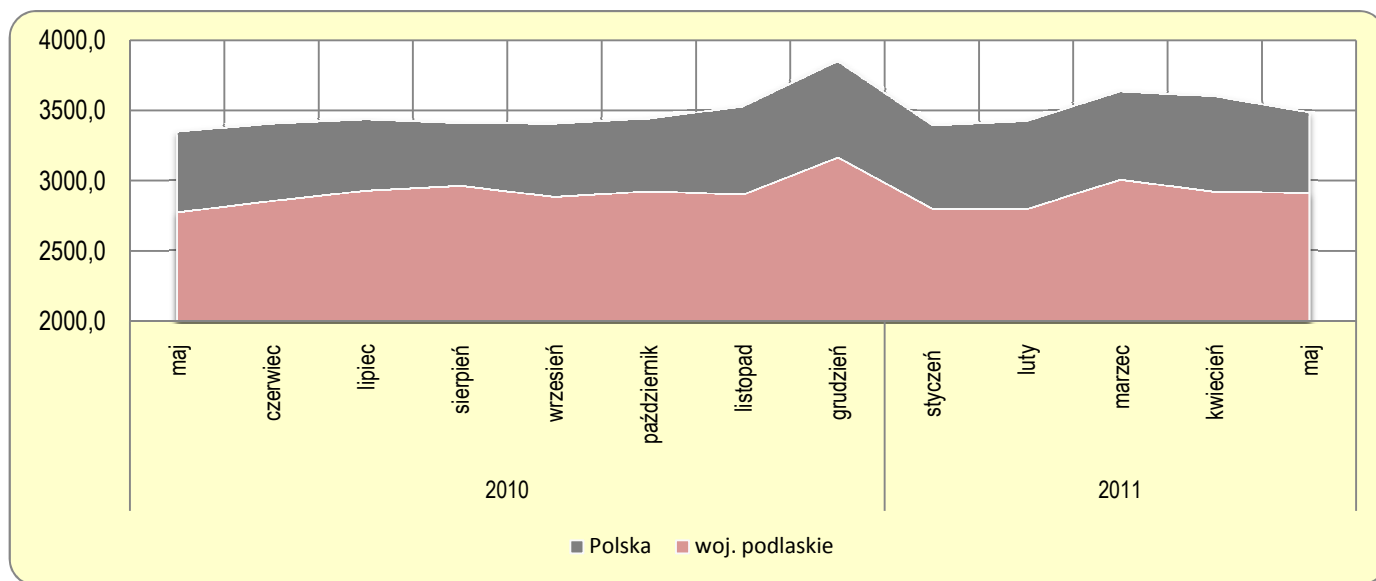

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 189,3	1 189,2	1 188,9	1 188,3	.
	Polska	38 175	38 187	38 201	38 204	38 204
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	103,0	101,8	101,8	102,5	103,8
	Polska	103,0	102,3	102,2	102,9	103,8

* dane zostały zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V 2010	IV 2011	V 2011
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	102,2	104,5	105,0
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	2 771,1	2 918,0	2 910,2
	Polska	3 346,6	3 597,8	3 484,0

Komentarz:

Majowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym (tabela 1) były komentowane w „Indykatorach Podlaskiej Gospodarki” za kwiecień 2011r. Niniejsze Indykatory zawierają komentarz do wskaźników prezentowanych w ujęciu miesięcznym (tabela 2).
- Liczba ludności w województwie podlaskim nie została oszacowana na koniec maja 2011r. Ostatnie dane wykazują, że w IV kw. 2010r. region zamieszkiwało 1 188,3 mln osób.
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) zanotowany w maju br. osiągnął poziom wyższy od notowanego w kwietniu br. o 0,5 pkt. proc. i aż o 2,8 pkt. proc. wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.
- W maju 2011r. średnie wynagrodzenie brutto wynosiło 2 910,2 zł – tj. o 7,8 zł mniej niż przed miesiącem, ale równocześnie o 139,1 zł więcej niż przed rokiem. W maju 2011r. różnica między przeciętną płacą uzyskiwaną w województwie a płacą krajową wyniosła 573,8 zł. i była mniejsza od adekwatnej różnicy wyliczonej dla danych z kwietnia 2011r. o 106 zł.

Majowe indykatory w Polsce

- Dynamika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2011 r. (5,0%) była wyższa niż w kwietniu br. (4,5%) i w analogicznym okresie roku poprzedniego (2,2%).
- W skali kraju, w maju 2011 r. zanotowano spadek przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w stosunku do kwietnia br. (o 113,8 zł) oraz wzrost w relacji do maja 2010r. (o 137,4 zł).

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

1) *Biuletyn Statystyczny, nr 5 (643), GUS, Warszawa 2011.*

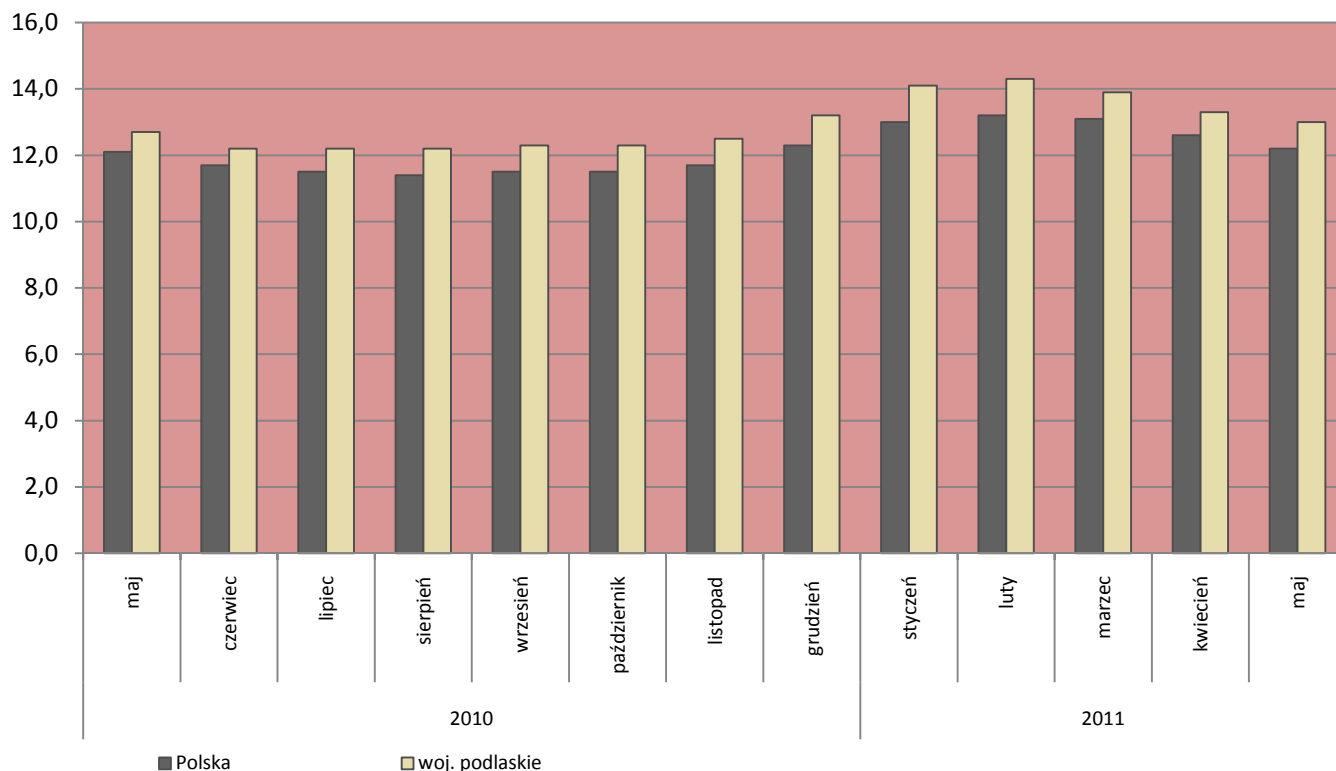
2) *Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego I kwartał 2011 r., Białystok 2010, 2011.*

3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 5/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*

4) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: maj 2010r. – maj 2011r. (w %)

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: maj 2010r. – maj 2011r.

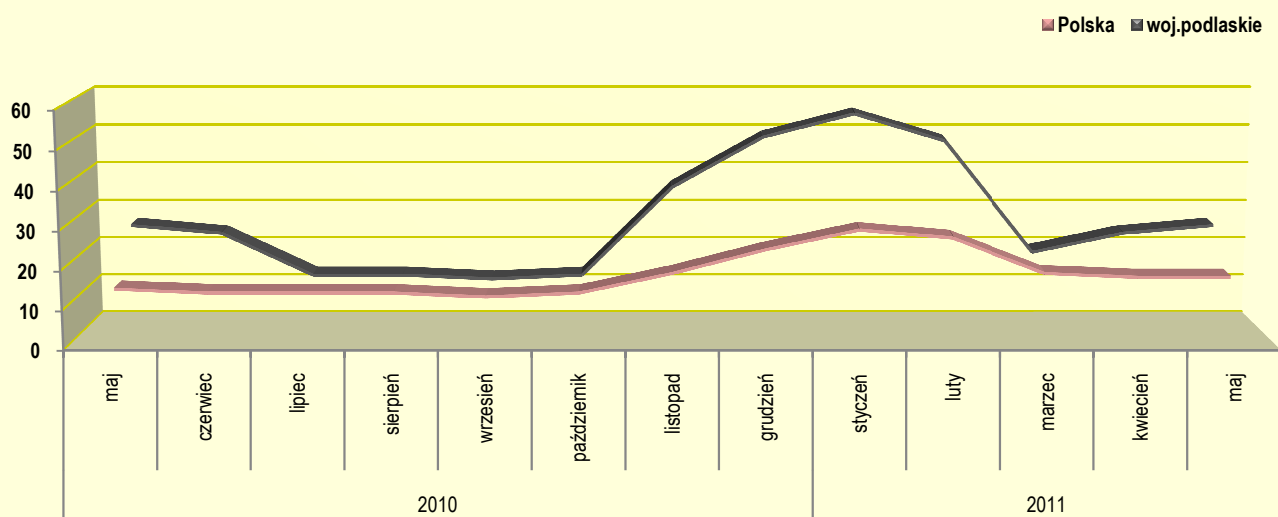

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		I kw. 2010	II kw. 2010	III kw. 2010	IV kw. 2010	I kw. 2011
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	523	539	568	544	523
	Polska	17 413	17 676	17 826	17 724	17 646
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	53,3	54,9	56,6	54,6	54,3
	Polska	55,2	55,7	56,2	55,8	55,6
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	47,3	49,0	51,0	49,6	48,8
	Polska	49,4	50,4	51,1	50,6	50,0

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		V 2010	IV 2011	V 2011
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie	97 201	98 690	98 554
	Polska*	5 320	5 514	5 514
sektor publiczny	woj. podlaskie	9 814	9 324	9 328
sektor prywatny	woj. podlaskie	87 387	89 366	89 226
Stopa bezrobocia w %	woj. podlaskie	12,7	13,3	13,0
	Polska	12,1	12,6	12,2
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	6 116	4 672	5 202
	Polska	213 548	169 576	174 429
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	8 095	8 013	7 297
	Polska	279 393	259 976	255 358
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	60 772	65 160	63 065
	Polska	1 907 937	2 043 516	1 962 587
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	8 193	7 862	7 532
	Polska	362 960	330 623	315 389
kobiety	woj. podlaskie	27 975	30 823	30 191
	Polska	959 953	1 060 537	1 034 156
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	19 992	21 767	21 061
	Polska	814 227	883 789	846 402
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	3 163	4 579	3 463
	Polska	86 145	124 674	90 451
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 038	1 540	1 391
	Polska	26 173	35 716	32 082
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 631	1 366	1 408
	Polska	68 999	61 537	60 146
cudzoziemcy	woj. podlaskie	300	312	300
	Polska	2 940	3 233	3 157
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	14 150	15 065	14 685
	Polska	408 115	436 949	417 321
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	5 578	5 864	5 831
	Polska	176 724	198 739	195 289
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	28 461	34 354	33 755
	Polska	810 167	980 975	960 210
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	13 361	14 551	14 211
	Polska	403 800	441 813	428 682
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	18 047	20 127	19 805
	Polska	519 969	619 090	600 823
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	19 310	20 754	20 396
	Polska			

Z ogółem

PODLASKIE OBSERWATORIUM RYNKU PRACY I PROGNOZ GOSPODARCZYCH

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym

V 2010

IV 2011

V 2011

	Polska	498 179	545 056	528 011
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	32 623	34 008	32 622
	Polska	1 093 906	1 152 197	1 094 523
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 051	4 279	4 168
	Polska	145 998	167 502	162 746
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 205	1 361	1 348
	Polska	31 389	36 009	34 638
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 292	3 342	3 308
	Polska	96 953	103 351	100 628
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	2 374	1 823	1 631
	Polska	89 240	78 414	76 297
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	1 562	943	605
	Polska	50 420	37 580	29 669
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	26	24	26
	Polska	14	17	17

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:**Majowe indykatory w woj. podlaskim**

- Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym (tabela 1) były komentowane w „Indykatorach Podlaskiej Gospodarki” za kwiecień 2011r. Niniejsze Indykatory zawierają komentarz do wskaźników prezentowanych w ujęciu miesięcznym (tabela 2).
- W maju 2011r. zanotowano spadek przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w odniesieniu do danych sprzed miesiąca o 136 osób oraz wzrost w porównaniu do danych ubiegłorocznych o 1353 osoby. Odmienne tendencje w zakresie przeciętnego zatrudnienia zanotowano w przypadku sektora prywatnego oraz sektora publicznego. Średnia liczba zatrudnionych w sektorze publicznym w maju br. była wyższa niż przed miesiącem o 8 osób, ale w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego spadła o 486. Tymczasem, w sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie zmalało o 140 osób w porównaniu do kwietnia 2011r., natomiast w relacji do maja ub. roku wzrosło aż o 1839.
- Stopa bezrobocia w maju 2011r. zmniejszyła się o 0,3 pkt. procentowego w odniesieniu do kwietnia br., jednocześnie była o 0,3 pkt. procentowego wyższa od ubiegłorocznej.
- W końcu maja 2011r. w statystykach powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zanotowano mniej osób bezrobotnych niż przed miesiącem – o 2095 osób, ale o 2293 osoby więcej niż przed rokiem. Na ustalenie ostatecznej liczby bezrobotnych złożyły się odpływy i napływy osób bezrobotnych. Nowozarejestrowanych bezrobotnych było o 530 więcej, a wyrejestrowanych o 716 osób mniej niż przed miesiącem.
- We wszystkich grupach bezrobotnych, poza osobami zwolnionymi z przyczyn dotyczących zakładu pracy, zanotowano spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do kwietnia 2011r. Najsilniejsze spadki liczby bezrobotnych w maju 2011r. w relacji do ub. miesiąca dotyczyły osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - ubytek stanowił 24,4% oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 r. ż. – ubytek wyniósł 9,7%. Porównanie sytuacji w maju br. do maja roku ubiegłego wskazuje, że największe spadki dotyczyły już innych grup bezrobotnych, a mianowicie osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – o 13, 7% oraz bezrobotnych z prawem do zasiłku – o 8,1%.
- Popyt na pracę podlaskich pracodawców wyrażony m. in. ofertami zatrudnienia zgłoszonymi do powiatowych urzędów pracy był w maju br. mniejszy niż w kwietniu 2011r. oraz w analogicznym miesiącu roku ubiegłego, odpowiednio o 192 i 743 ofert pracy mniej i aktywizacji zawodowej. Zmniejszyła się również liczba ofert pracy subsydiowanej zarówno w relacji m-c do m-ca jak i rok do roku, odpowiednio o 338 i 957.
- W maju 2011r. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do pup przypadła o 2 osoby więcej niż przed miesiącem. Natomiast w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego była to liczba identyczna (26).

Majowe indykatory w Polsce

- W maju 2011r. zanotowano znaczny wzrost przeciętnego zatrudnienia w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego (+194 tys. osób), natomiast w relacji do poprzedniego miesiąca wielkość przeciętnego zatrudnienia nie różniła się.
- Stopa bezrobocia w maju 2011r. spadła w kraju o 0,4 pkt. procentowego w porównaniu do kwietnia ub. r., ale jej wartość równa 12,2% oznacza również wzrost o 0,1 pkt. procentowego w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego.

- ✦ W maju 2011r. liczba nowozarejestrowanych była wyższa niż przed miesiącem o 4853 osób, ale niższa niż przed rokiem o 39119 osób. Jeśli chodzi o wyrejestrowania z ewidencji, w maju br. wyrejestrowało się o 4618 osób) mniej niż w kwietniu i o 24035 osób) mniej niż przed rokiem.
- ✦ Ostateczna liczba bezrobotnych w końcu maja 2011r. wyniosła w kraju 1962587 osób, co oznacza spadek o 80929 osób w relacji do kwietnia br. i o 54650 osób w relacji do maja ub. roku.
- ✦ W maju 2011r. w relacji do ub. miesiąca we wszystkich grupach bezrobotnych zanotowano spadki ich liczby. Najsilniejsze dotyczyły osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – o 27,4% oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 r. ż. – o 10,2%. Przyporównując dane z maja br. do danych z maja ubiegłego roku, tendencje spadkowe były najsilniejsze w przypadku osób z prawem do zasiłku – o 13,1% oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy 12,8%, a w wielu grupach osób bezrobotnych zanotowano wzrost zarejestrowanych: kobiet o 7,7%, długotrwale bezrobotnych o 18,5%.
- ✦ Oferty pracy, którymi dysponowały wszystkie powiatowe urzędy pracy w całej Polsce, w maju br. to 76.297, co oznacza spadek ich liczby zarówno w relacji do ub. miesiąca, jak i analogicznego miesiąca roku ub., odpowiednio o 2117 oraz 12943. Liczba oferowanych stanowisk w ramach pracy subsydiowanej zmniejszyła się w maju br. o 7911 w por. do kwietnia 2011r. oraz o 20751 w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- ✦ W maju 2011r. średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy była taka sama jak miesiąc wcześniej (17 osób/na ofertę pracy), ale szanse na skorzystanie z propozycji pracy oferowanej przez pup-y zmniejszyły się w por. do adekwatnego miesiąca roku ubiegłego (14 osób/ofertę pracy).

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiują w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ukończyły 18 lat,
- nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami samodzielnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy indywidualnych gospodarstw rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 5 (643), GUS, Warszawa 2011 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 5/2011, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.
- 4) *Sprawozdanie MPiPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 5) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 6) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl

Uwaga: Dane od 2009 r. prezentowane są zgodnie z klasyfikacją PKD 2007 i nie są w pełni porównywalne z danymi z 2008 r. publikowanymi wg PKD 2004.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indykatorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/stronv/9807>